

Seat No. : _____

XZ-141

April-2013

M.Com. (Sem.-IV)

508 : Risk Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.
1. (a) જોખમની વ્યાખ્યા આપો. સદ્દાકીય જોખમોના પ્રકારો સમજાવો. 7
અથવા
જોખમનું પડતર એટલે શું ? જોખમના પડતરના અંગો સમજાવો.
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4
(i) જોખમનું અંકુશ કેવી રીતે થાય ?
(ii) સંભવિત મહત્તમ નુકસાન એટલે શું ?
(iii) જોખમનું વિત્તપોષણ એટલે શું ?
- (c) તફાવત દર્શાવો : 3
(i) જોખમ અને અનિશ્ચિતતા
(ii) શુદ્ધ જોખમ અને સદ્દાકીય જોખમ
(iii) ગતિશીલ જોખમ અને સ્થિર જોખમ
2. (a) જોખમ સંપર્ક એટલે શું ? જોખમ સંપર્કના પ્રકારો સમજાવો. 7
અથવા
જોખમ ત્યાગ એટલે શું ? જોખમનું ત્યાગ કેવી રીતે અને ક્યારે થાય ?
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4
(i) જોખમનું મૂલ્યાંકન એટલે શું ?
(ii) મોટાં આંકડાનો નિયમ એટલે શું ?
(iii) જોખમની વૈવિધ્યકરણ એટલે શું ?
- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
(i) જોખમ અંકુશ એટલે શું ?
(ii) મધ્યવર્તિ સ્થિતિમાનના માપ જણાવો.
(iii) જોખમ ઓળખ એટલે શું ?
3. (a) જોખમ વિત્તપોષણનું અર્થશાસ્ત્ર સમજાવો. 7
અથવા
જોખમ વિત્તપોષણને અસર કરતાં બાહ્ય પરિબલો સમજાવો.
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4
(i) વીમાની મર્યાદા જણાવો.
(ii) એકત્રીકરણ વ્યવસ્થાઓ એટલે શું ?
(iii) જોખમ તબદીલી એટલે શું ?

- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
- (i) જોખમ વિક્તપોષણના મુદ્દાઓ (પ્રશ્નો) જણાવો.
(ii) કરારને લગતું જોખમ તબદીલી એટલે શું ?
(iii) વીમાનો પ્રીમિયમ ભાર એટલે શું ?
4. (a) જોખમ ધારણાં એટલે શું ? જોખમ ધારણાંના લાભો સમજાવો. 7
- અથવા**
- જોખમ ધારણાં નીતિનાં નિર્ણાયકો સમજાવો.
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4
- (i) સાહસિક એકમ જોખમ સંચાલન એટલે શું ?
(ii) ઈષ્ટતમ ધારણાં એટલે શું ?
(iii) અવલંબી અથવા આકસ્મિક ઘટના ભંડોળ એટલે શું ?
- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
- (i) જોખમ તબદીલી અને ધારણાં વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
(ii) વીમા વર્ગ જે ફરજિયાત હોય તેનો ઉદાહરણ આપો.
(iii) પ્રતિકૂલ પસંદગી એટલે શું ?
5. સાચા જવાબની પસંદગી કરો : 14
- (1) _____ નુકસાનો નફા-નુકસાન ખાતે પ્રત્યક્ષ ઉધારી શકાય.
(a) ઊંચી ઉગ્રતા (b) મધ્યમ ઉગ્રતા (c) નીચી ઉગ્રતા
- (2) વીમો _____ ઉગ્રતા _____ પુનરાવર્તન નુકસાનો માટે જોખમ વિક્તપોષણનું આદર્શ સાધન છે.
(a) નીચા-નીચા (b) ઊંચા-ઊંચા
(c) ઊંચા-નીચા (d) નીચા-ઊંચા
- (3) _____ પુનરાવર્તન _____ ઉગ્ર જોખમ એકમ ધારણા કરે તો તે સર્વશ્રેષ્ઠ છે.
(a) નીચા-નીચા (b) ઊંચા-ઊંચા
(c) ઊંચા-નીચા (d) નીચા-ઊંચા
- (4) જોખમ _____ અપેક્ષિત નુકસાનનું પડતર ઘટાડવાનો પ્રયત્ન કરે છે.
(a) ઓળખ (b) વિક્તપોષણ
(c) અંકુશ (d) ધારણા
- (5) મોટા ભાગના જોખમો એકમની _____ હોય છે.
(a) બાહર (b) અંદર
(c) દૂર (d) નજીક
- (6) _____ જોખમ સંપર્ક અને ક્રિયાત્મક કારણોની યાદીનો સૌથી સરળ સ્વરૂપ છે.
(a) તપાસ યાદી (b) પડકાર વિશ્લેષણ
(c) ઘટના વિશ્લેષણ (d) ફ્લો ચાર્ટ
- (7) વ્યસ્ત માર્ગો પર ગતિ સીમાઓ _____ નો ઉપાય છે.
(a) જોખમ અટકાવ (b) જોખમ અલ્પાંશ
(c) જોખમ વૈવિધ્યકરણ (d) જોખમ ત્યાગ

Seat No. : _____

XZ-141

April-2013

M.Com. (Sem.-IV)

508 : Risk Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) **All** questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks allotted to each questions.

1. (a) Define Risk. Explain the types of speculative risks. 7
- OR**
- What is cost of risk ? Explain the constituents of cost of risk.
- (b) Answer in brief (any **two**) : 4
- (i) How can risk be controlled ?
(ii) What is probable maximum loss ?
(iii) What is Risk Financing ?
- (c) Distinguish between : 3
- (i) Risk and Uncertainty
(ii) Pure Risk and Speculative Risk
(iii) Dynamic Risk and Static Risk
2. (a) What are Risk Exposures ? Describe the types of Risk Exposures. 7
- OR**
- What is Risk Avoidance ? How and when can risks be avoided ?
- (b) Answer in brief (any **two**) : 4
- (i) What is Risk Evaluation ?
(ii) What is law of Large Numbers ?
(iii) What is Risk Diversification ?
- (c) Answer in **one-two** sentences : 3
- (i) What is Risk Control ?
(ii) State the measures of Central Tendency ?
(iii) What is Risk Identification ?
3. (a) Explain the economics of Risk Financing. 7
- OR**
- Explain the external factors affecting Risk Financing.
- (b) Answer in brief (any **two**) : 4
- (i) State the limitations of Insurance.
(ii) What are Pooling Arrangements ?
(iii) What is Risk Transfer ?

- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3
- (i) State some issues in risk financing.
  - (ii) What is contractual risk transfer ?
  - (iii) What is Insurance Premium Loading ?
4. (a) What is Risk Retention ? Explain the benefits of Risk Retention. 7
- OR**
- Explain the determinants of a risk retention policy.
- (b) Answer in brief (any **two**) : 4
- (i) What is Enterprise Risk Management ?
  - (ii) What is Optimal Retention ?
  - (iii) What are Contingency Funds ?
- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3
- (i) Distinguish between risk transfer and retention.
  - (ii) Give an example of a class of insurance which is mandatory.
  - (iii) What is Adverse Selection ?
5. Select right answer : 14
- (1) _____ losses can be charged to the profit and loss account directly.
    - (a) High Severity
    - (b) Medium Severity
    - (c) Low Severity
  - (2) Insurance is an, ideal risk financing tool for _____ severity _____ frequency losses.

(a) Low-Low	(b) High-High
(c) High-Low	(d) Low-High
  - (3) _____ frequency _____ severity risks are best to retain.

(a) Low-Low	(b) High-High
(c) High-Low	(d) Low-High
  - (4) Risk _____ attempts to reduce the cost of expected losses.

(a) Identification	(b) Financing
(c) Control	(d) Retention
  - (5) The majority of risks lie _____ the organization.

(a) Outside	(b) Within
(c) Distant from	(d) Near
  - (6) _____ is the simplest form of listing the risk exposures and operative causes.

(a) Check list	(b) Threat Analysis
(c) Event Analysis	(d) Flow chart
  - (7) Speed limit on busy roads is a loss _____ measures.

(a) Prevention	(b) Minimization
(c) Diversification	(d) Avoidance